

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind protecția consumatorilor împotriva dobânzilor excesive

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. 1. Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și creditorii financiari, stabilind regulile de protecție a consumatorilor contra dobânzilor excesive, în scopul prezervării echilibrului contractual și al asigurării integrității pieței financiar-bancare interne.

Art. 2. - (1) În sensul prezentei legi, prin *consumator* se înțelege orice persoană fizică sau grup de persoane fizice care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri în afara activității sale comerciale.

(2) Calitatea de consumator care acționează în scopuri personale sau familiale se prezumă și se analizează în raport de contractul care intră sub incidența prezentei legi, și nu de întreaga activitate a debitorului.

Art. 3. În sensul prezentei legi, prin *creditor financiar* se înțelege o instituție de credit, o instituție financiară ne-bancară autorizată de BNR sau un colector de creanțe autorizat conform legii.

Art. 4. - (1) Dobânda anuală efectivă, în sensul definit în Ordonanța de Urgență nr. 52/2016, în cazul creditelor imobiliare nu poate depăși cu mai mult de 2 puncte procentuale dobânda de refinanțare practică de BNR pe piața financiar-bancară internă.

(2) În cazul în care creditorul financiar este o instituție financiară ne-bancară autorizată de BNR, dobânda anuală efectivă în cazul creditelor imobiliare nu poate depăși dublul dobânzii de refinanțare practică de BNR în raporturile sale juridice cu instituțiile de credit.

Art. 5. Dobânda anuală efectivă în cazul creditelor de consum nu poate depăși cu mai mult de 15 puncte procentuale dobânda de refinanțare practică de BNR.

Art. 6. În cazul creditelor de consum în valoare maximă de 3000 de euro, în echivalent lei, suma totală de rambursat de către consumator nu poate depăși dublul sumei împrumutate, Prin suma totală de rambursat se înțelege suma împrumutată plus dobânzi, comisioane și orice alte costuri ale împrumutului, stabilite conform contractului.

Art. 7. Inserarea în contracte și utilizarea de dobânzi excesive în dauna consumatorilor este interzisă.

Art. 8. (1) Dacă nivelul DAE, practicat în contractele de adeziune utilizate de creditorii financiari în relația cu consumatorii este mai ridicat decât plafoanele stabilite la art. 6-8, acest nivel va fi redus, în mod corespunzător, la cererea consumatorului, fie pe cale amiabilă, fie printr-o hotărâre judecătorească. Dispozițiile art. 16 alin.3 din prezenta lege sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Dobânzile penalizatoare care depășesc plafonul prevăzut la art. 9 se reduc în mod corespunzător, la cererea consumatorului, fie pe cale amiabilă, fie printr-o hotărâre judecătorească. Dispozițiile art. 16 alin.3 din prezenta lege sunt, de asemenea, aplicabile, în mod corespunzător.

Art. 9. (1) În cazul imposibilității consumatorilor de a executa un contract de credit din cauza onerozității excesive a dobânzilor, denunțarea unilaterală a contractului de către creditorul financiar este interzisă înainte de trecerea unei perioade de 90 de zile de la constatarea acestei imposibilități și dacă nu a fost precedată de o procedură de revizuire convențională sau, după caz, judiciară a contractului, în condițiile art. 14.

(2) La cererea debitorului sau din proprie inițiativă, creditorul financiar va face o propunere, în scris, de ușurare a poverii, de reeșalonare sau de refinanțare a creditului, în raport cu veniturile actuale ale consumatorului și cu gradul sau maxim de îndatorare.

(3) Dispozițiile alin. (1)-(2) se aplică și în cazul în care contractele de credit de consum, ipotecare sau de imobiliare au fost externalizate de către instituția de credit sau de către instituția financiară non-bancară către un terț.

Art. 10. - (1) În vederea echilibrării și a menținerii utilității sociale a contractului, creditorul financiar este obligat să efectueze, în termen de maxim 45 de zile de la primirea cererii corespunzătoare a consumatorului, modificările rezonabile solicitate, ținând cont de situația financiară, inclusiv din perspectiva gradului maxim de îndatorare, și de situația familială a consumatorului.

(2) În caz de refuz explicit al cererii de modificare a contractului sau în caz de întârziere cu mai mult de 45 de zile a răspunsului la o astfel de cerere, consumatorul va putea solicita instanței competente revizuirea judiciară a contractului.

(3) Pe perioada soluționării cererii de revizuire judiciară a contractului, efectele acestuia în ceea ce îl privește pe consumator se suspendă, pe toată perioada procedurii judiciare. Asupra cererii de

suspendare a efectelor contractului se pronunță, prin procedura ordonanței președințiale, instanța sesizată cu cererea de revizuire judiciară a contractului. Cererea de suspendare a efectelor contractului se judecă de urgență și cu precădere, în termen de maxim 3 zile libere de la sesizare, cu citarea părților. Prevederile art. 200 din Codul de procedura civilă nu sunt aplicabile.

(4) Dispozițiile alin. (1)-(3) nu împiedică aplicarea Legii nr.193/2000 privind clauzele abuzive în contractele încheiate între profesioniști și consumatorii și nici aplicarea Legii nr.363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor.

(5) Dispozițiile din dreptul comun referitoare la nulitate sau la alte cauze de înlăturare, totală sau parțială, a efectelor contractului, se aplică numai dacă sunt mai favorabile consumatorilor.

Art. 11. - (1) Inserarea în contracte și utilizarea de dobânzi excesive pot fi sancționate, conform legii, ca forme de abuz de putere economică, ca practici incorecte (agresive sau înșelătoare) ale creditorilor financiari ori ca fraude la lege, după caz.

(2) Constituie practică incorectă a creditorilor financiari și se sancționează conform Legii nr.363/2007 privind practicile comerciale incorecte:

(i) stipularea de dobânzi excesive sau de clauze privind costul total al creditului care determină depășirea plafoanelor maxime de costuri prevăzute la art. 6-8 din prezenta lege;

(ii) stipularea de dobânzi penalizatoare care depășesc totalul sumei acordate cu titlu de împrumut sau de credit;

(iii) stipularea de dobânzi asupra sumelor care conțin dobânzi sau ascunderea cu rea-credință de dobânzi și anatocisme sub alte denumiri de costuri sau sub stipulații destinate, aparent, reglementării altor aspecte ale raporturilor juridice cu consumatorii.

(3) În condițiile Legii nr.193/2000 privind clauzele abuzive încheiate între profesioniști și consumatorii, clauzele contractuale referitoare la dobânzi și alte costuri ale contractelor de credit, care au caracter abuziv, sunt lipsite de efect în ce-i privește pe consumatori.

(4) În caz de nulitate totală a contractului, repunerea în situația anterioară privește doar capitalul, nu și dobânzile și celelalte costuri.

Art. 12. - (1) Constituie contravenție de depășire a plafoanelor maxime de adaos comercial și se sancționează în condițiile Legii nr.12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, fapta creditorului financiar de a insera în contracte și de a utiliza dobânzi excesive sau costuri totale ale creditului care depășesc plafoanele maxime prevăzute de art.6-8 din prezenta lege.

(2) Constatarea și sancționarea contravenției de la alin. (1) sunt în competența Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor (ANPC).

(3) În funcție de gravitatea faptei și de numărul mare de consumatori afectați, alături de sancțiunea contravențională cu amenda maximală, ANPC poate aplica creditorului financiar și sancțiunea complementară a suspendării activității pe o perioadă maximă de 6 luni, sancțiunea complementară a închiderii unității sau sancțiunea complementară a dizolvării.

Art. 13. Prezenta lege este aplicabilă și contractelor în derulare, în scopul echilibrării prestațiilor și al reducerii riscurilor generate de astfel de contracte, dacă sunt îndeplinite condițiile impreviziunii.

Art. 14. (1) În sensul prezentei legi, are calitatea de consumator și codebitorul, precum și fideiursorul care nu se află într-o relație funcțională cu debitorul principal - persoana juridică, respectiv, fideiursorul care nu are calitatea de asociat, acționar semnificativ, administrator, director sau membru al organelor de conducere la debitorul principal – persoana juridică.

(2) Este asimilat fideiursorului girantul și avalistul unei cambii sau al unui bilet la ordin care garantează o creanță rezultată dintr-un contract care intră sub incidența prezentei legi.

Art. 15. Contractele de împrumut încheiate între persoane fizice se supun dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiare-fiscale în domeniul bancar.

Art. 16. Prezenta lege intră în vigoare în termen de 3 zile de la publicarea sa în Monitorul Oficial al României.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și art. 76 din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Ion-Marcel CIOLACU

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Teodor MELEȘCANU